

REDACTOR
DR. ALEXANDRU BĂBUȘ

REDACTIA ȘI ADMIN
BLAJ—JUDETUL AL

Biblioteca

MANUSCRISE
— INAPOIALA.

Unitatea

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . . . 70 Lei

Pe 6 luni . . . . . 35 Lei

Pe 3 luni . . . . . 18 Lei

Numărul 1.50 Lei

Pentru inserate se plătește 4 lei de șir garmond.

La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate

Lupul și mielul.

(=) Povestea lor, cunoscută de toți, ne vine în minte, când pentru a masca noile ieșiri și atacuri împotriva bisericii noastre — ortodoxismul vine azi iarăși cu invinuirea copilărească și atât de ridicolă, că noi... îi tulburăm apa.

Nu o face pentru întâia oară și în coloanele acestui organ s'a insistat, nu o dată, asupra acestei chestiuni. Și dacă totuși o punem astăzi de nou, este pentru că, cu toată lipsa oricărui temei de verosimilitate, s'au ivit și în timpul din urmă câteva glasuri, cari — din lipsă de orientare suficientă — socotese biserica noastră cel puțin tot atât de vinovată pentru frecările confesionale recente, ca și pe cea ortodoxă. Apărarea noastră justă și atât de legitimă, pusă în serviciul exclusiv al idealului nostru religios, dela care nădăjduim atâta bine pentru țară și neam; dorința noastră de-a păstra neștirbit clenodiul scump moștenit dela ceice, într'un moment de divină inspirație, au înțeles că trebuie să reînnoiască legăturile religioase cu trunchiul plin de viață al Romei papale; și, în sfârșit, lupta noastră, cu aparențe poate de ofensivă, dar care în realitate nu este decât grija meticuloasă a unei minorități, conștii de drepturile sale la viață, de-a nu se lăsa înghițită de „lupul” puternic al unei majorități zdrobitoare, — nu sunt încă nici azi deplin înțelese. Ne simțim deci dator să mai punem o dată în lumină adevărul exprimat atât de plastic în povestea cu lupul și mielul.

Pentru aceasta n'avem nevoie să scormim lucruri vechi, câtă vreme ne stau la îndemână atâtea lucruri recente. Din complexul lor zilnic, — țesut din răvna neadormită a celui ce n'are odihnă în palatul său din Sibiu, cu sforile unui urât proselitism de tarabă, trase cu dibăcie adevărat bizantină din partea celui mai nou Preasfințit ortodox dela Cluj —, relevăm azi numai pe cele mai însemnate.

La locul întâiu punem — nu pentru importanța lui pe care n'o are, ci pentru diabolica răutate din care a pornit — atacul nerușinat dela Senat al protopopului Borzea. Acest domn, care a votat la timpul său pe față cu Mangra, și care în toamna anului 1916 a preferit refugiul la Budapesta, lăsând grija sufletescă a credincioșilor săi în știrea Domaului și a colegului său unit de acolo, a avut anume curajul să ne arunce, în plin Senat, cuvântul, că biserica unită s'a ținut și se ține și azi cu Ungurii. I-s'a răspuns, ce-i drept, numai decât din partea episcopului nostru dela Gherla și avem satisfacția că, afară de câțiva prelați ortodocși cari pot fi socotiți autorii morali ai atacului, Senatul întreg a veștezit atitudinea incalificabilă a acestui „țicnit”, atacul însă rămâne și este o dovadă, că... lupul își caută prada.

Un alt moment este campania pornită, pe temeiul de date statistice (!), împotriva averii de

care ar dispune biserica noastră. Prin articole de ziar, prin broșuri, și chiar prin aducerea chestiunii în fața parlamentului, se cercă a se acredita ideea, că biserica noastră ar dispune de averi fabuloase și că prin urmare n'ar trebui să i-se mai dea nimic, îngrămădindu-se, în schimb, toate bunătățile la picioarele ortodoxismului, pentru ca „să se facă dreptate”, sau mai pe prostie, pentru ca cu atari mijloace să se sprijinească din partea statului acțiunea de proselitism a acestei biserici. Scopul e evident, și dacă mai amintim faptul, că aceasta se face într'o vreme, când anumite chestionare trimise numai (!) eparhiilor ortodoxe le pun acestora în vedere ajutorul de stat necesar pentru zidiri de biserici, unde lipsa o cere, credem că nu e nevoie să mai insistăm un singur moment asupra semnificației ce se poate desprinde din considerarea acestui atac.

Ca ultim punct pentru data aceasta, dar ca cel mai important dintre toate, însemnăm în sfârșit mișcarea ce s'a pornit, pe toată linia, pentru a forța mâna guvernului și pentru a înscrie și în noua Constituție a țării „privilegiul” anahronistic cuprins sub denumirea de biserică „dominantă”. Din articolele din fruntea ultimilor trei numeri s'a putut vedea cât de șubred și inadmisibil este temeiul pe care razimă așa numita „intâietate” ortodoxă a proiectului, și dacă ortodoxismul nici cu atâta nu este mulțumit, militând cu tot prețul pentru înlocuirea acestui cuvânt cu „dominațiunea” atât de îndrăgită, înseamnă că pe această cale se pregătește bisericii noastre o lovitură din cele mai grele.

...Și totuși, suntem noi, biserica unită, aceea, cari tulburăm apa lupului, ... ce stă mai deasupra pe rău!

Mare bucurie în Izrael. Urmărind cu atențiune mișcările din biserica majorității neamului nostru, de câțiva vreme observăm un curent destul de puternic care se orientează spre Oxford. O seamă de clerici — și ni-se spune că din cei mai de seamă — ai acestei biserici, probabil simțind aripa morții ce se lăsa tot mai greu asupra ritualismului nepuncios și steril din această biserică, au pornit deschis și pe față spre o apropiere de biserica regelui Henric al VIII-lea.

Din vreme în vreme, am și încrestat aceste manifestări binisor dubioase, și dacă revenim azi asupra lor, este pentru că gazetele au anunțat de curând, că în Izraelul ortodox ar fi mare bucurie, pe motiv, că anglicanismul protestant s'ar fi lăsat convins și acceptând dogmele ortodoxismului e gata să strângă la pieptul său de flu rățacit — dar care s'a aflat — pe iubitul său tată, mitropolitul primat Cristea, cu întreaga familia sa duhovnicească.

Or, lucrurile nu par a fi ajuns chiar până aici. O știre mai nouă, care anunță că „episcopul de Gibraltar John Grieg, care a fost la noi în Noemvrie trecut, a oferit I. Preasfințitului mitropolit primat Dr. M. Cristea să trimită în

vara anului 1923 un teolog anglican preot, care să țină cursuri de vară înaintea teologilor noștri — pentru a săvârși o apropiere (!) între biserica anglicană și cea ortodoxă”, are puțin alt înțeles. Și noi credem, că acesta este adevăratul înțeles al mișcării. Nu ortoxismul, nespus de slăbit prin căderea Rusiei, va impune — într'un caz de „unire” — dogmele sale anglicanismului, ci acesta va căuta să infiltreze spiritul său, animat de vădite tendințe politice, în masele ortodoxismului nostru. Cursurile din vară ale „teologului” anglican — ca și cele de până acum ținute de Y. M. C. A. și Y. W. C. A. — nu pot fi înțelese decât în sensul acesta.

Dar se pare, că lucrurile încep să fie apreciate la fel și din partea unor ortodocși. Căci iată ce citim, în legătură cu această mișcare, în Nr. din 4 Februarie al revistei „Ideea europeană”:

„Un episcop englez tratează astăzi la București, dupăcum a făcut-o și la Constantinopol, unirea bisericii ortodoxe cu cea anglicană.

„Este o aberație.

„Dar este și un atentat împotriva ființei noastre naționale.

„De trei ani asociațiile creștine ale triumphiului roșu și ale triumphiului albastru (Y. M. C. A. și Y. W. C. A.) fac propagandă religioasă, căutând prozeliți pentru o credință care nu este, nu poate și nu trebuie să fie a noastră.

„De trei ani se continuă stăruitor, la Cuibul cu barză, acțiunea evangelizatoare, eminentemente neortodoxă, a preoților T. Popescu și D. Cornilescu, prin predici și prin cărți, pe a căror copertă sfânta cruce e încălecată de coroana bizantină a unei regine de sânge englez.

„De trei ani arhimandritul Scriban încearcă refacerea unei virginități morale, făcându-se apostolul unui ortodoxism spălat cu toate apele Apusului, până la decolorare.

„Și mai sunt și alții.

„Impotriva acestui îndrăzneț atentat ridicăm protest în fața istoriei noastre întregi”.

Insistându-se apoi mai pe larg asupra politicii engleze, care a inspirat aceste dorințe de apropiere „religioasă”, autorul încheie cu cuvintele: „In lături cu poliția anglicanismului!”

Așa stăm deci cu această mișcare, care probabil va mai ispiti totuși încă multă vreme pe ceice simțesc naia cum se cufundă, dar n'au puterea de lipsă s'o lege... de stâncă.

Congresul preoțesc dela București.

Dupăcum anunțasem, în zilele de 6—8 Februarie s'a ținut la București un congres al delegaților preoției ortodoxe din țara întreagă.

Doi din cele trei zile ale congresului au fost absorbite de discuțiile referitoare la situația bisericii ortodoxe în cadrele noiei Constituții. A participat și d. ministru al cultelor, și afară de dânsul, care a ținut să accentueze, „că situația confesională de azi a României nu mai este cea dinainte de războiu și că până când înainte aveam minorități religioase dispa-

rente, azi avem minorități însemnate, cari vin cu un trecut și cu drepturi, peste cari nime nu poate trece", întreagă adunarea n'a voit să știe decât un singur lucru: că „dominația” din trecut trebuie să se mențină. În sensul acesta s'au și luat hotăriri, menite a fi susținute pe toate căile cu putință.

În fața acestor perspective, lupta arhierilor și a parlamentarilor noștri va fi din cele mai grele, dar dreptatea este cu dânsii și de aceea nu putem crede un singur moment, că lupta lor, pusă în serviciul „unor drepturi, peste cari — cum a spus-o d. Banu — nime nu poate trece”, să nu aibă acolo rezultatul dorit.

Dumnezeu să le ajute, iar noi să ne rugăm pentru dânsii!

Audiența dela Vatican.

— Alteța S. R. Prințul Carol la sf. Părinte al Romei. —

Încă în numărul trecut am încrestat vizita făcută din partea A. S. R. Principele Moștenitor Carol la Vatican. Asupra ei dăm azi raportul apărut în numărul din 4 Februarie c. al stăruirii papale „L'Osservatore Romano”.

Ieri, Sâmbătă în 3 Februarie, la orele 11:30, Sfinția Sa Papa a primit în audiență pe A. S. R. Principele Moștenitor al României.

Considerând doliul recent al Principelui, primirea s'a desfășurat în formă semi-privată.

La orele 11:25 A. S. R. a ajuns în Vatican. La picioarele scării papale a fost întâmpinat de Il-mal și Rev-mul Monsignor Canali, Secretarul s. Congregației Ceremoniale, de doi Camerieri secreți di Spada e Cappa și de doi Bussolanti. Cortegiul, escortat de garda svițeră, urcă în apartamentele pontificii.

Alteța Sa purta uniforma vânătorilor de munte, a căror comandant este, și era însoțit pe lângă E. Sa d. Demetriu Pennescu, Ministrul României, și din partea adjutantului său de câmp, colonelul Nicolae Condeescu.

În sala Clementină așteptau pe Alteța Sa R. E. Sa Rev-mul Mgr. Magiordom, doi Monsignori Camerieri secreți participanți de serviciu, Marele Ușier al palatului papal și Comandantul gardei svițere.

Trecând prin sălile apartamentului pontificiu, în sala Covoarelor Alteța Sa Regală a fost întâmpinat de Il-mul și R-mul Monsignor Maestru de Cameră, care l-a introdus la Sfinția Sa.

După câțva timp petrecut în convorbire privată cu sf. Părinte, Principele l-a prezentat suita, luându-și rămas bun dela Sfinția Sa.

După audiența papală, Alteța Sa însoțit de întreaga Curtea, a mers să-și facă onorurile Em. Sale Reverendisime Cardinalului Gasparri, Secretarul de Stat, și în urmă a părăsit Vaticanul, reîntorcându-se la reședința sa.

Din durerile clerului.

— În atenția dlui ministru al cultelor. —

Cu toții simțim, că o reînnoțire morală se impune pe întreaga linie. Și iarăși nu e nimeni, care să nu vadă că această îndreptare nu poate să vină decât prin biserică și organele ei: preoții. Este deci neapărat de lipsă, ca factorii competenți și rezonabili pentru destinele patriei, să dea ascultare durerilor aceluia, cari ca soldați în armata lui Hristos, lucră pentru reînnoirea și curățirea moravurilor și pentru educația religioasă a poporului, contribuind astfel din răspuneri la consolidarea statului.

Mai ales două dureri mari are clerul — și acestea cred că sunt și ale fraților ortodoksi — și anume:

1. Salariul de bază al clerului.

Este drept, că preotul trebuie să fie model de umilință și răbdare apostolică, dar totuși e prea mult, ca preotul cu 16 ani de studiu să fie pus în un rang cu: cantonierii dela C. F. R. și cu servitorii dela birouri, recunoscându-se prin lege dreptul la un salariu de bază de 500, zi cinci sute Lei!... Oricum aceasta este prea dejositor. Nu vorbim în contra adauselor de scumpete, cari ni le dă statul și nouă ca altor ofițeri și cari sunt destul de considerabile. Cu aceste suntem îndestulați, deoarece și noi cunoaștem greutățile cele mari ale începutului, cu cari se luptă statul. Dar salariul de bază, rugăm pe toți factorii competenți, să ni se urce cinstit conform calificăției noastre și conform slujbei noastre înalte.

2. A 2-a durere a clerului, nu mai mică decât cea dintâi, este: neregularitatea, cu cari ni-se asignează leafa. Dacă ni se asignează ulterior pe trimestru, atunci barăm să fi sigur, că în prima săptămână a lunii a patra poți să-ți ridici competiția!... Dar iată, că unor dieceze — cum s'a întâmplat la Oradea mare acuma decurând —, abia pe sfârșitul lui Ianuarie le-a sosit plata de pe lunile: Octombrie, Noiembrie și Decembrie a anului trecut.

Nu vorbesc în interesul nostru a aceluia, cari aproape am îmbătrânit în slujba altarului și a neamului. Noi, cari am trăit mulți ani sub urgia străinilor, dar am avut nespusa mângâiere în a vedea împlinirea visului secular, vom ști să răbdăm și de acuma înainte și dacă va trebui și să renunșăm și flămânzi ne vom împlini după putință chemarea. Dar ni-se umple inima de amar și îngrijorare pentru viitor, văzând cum ne părăsesc cei mai tineri și merg pe alte cariere mai proventoase, cum ni se răresc rândurile în via Domnului și sute de sate rămân fără păstori.

Să se facă deci ceva cât mai curând, pentru că altfel poate să fie prea târziu!

Dr. Paul Lauran, protopop.

Pentru orfelinat.

Dintre cele vre-o 40 de parohii a căror colecte pentru Atelierele orfelinatului au atins până acum suma dorită I. Preasfințitul mitropolit Vasile (*cel puțin atâția Lei câte suflete*) ținem să mai remarcăm, ca mai bune, următoarele:

Galda de jos cu 1537 Lei (1303 suflete).

Grind-Cristur cu 640 Lei (426 suflete).

Curcin-Păucea cu 410 Lei (218 suflete).

Săbadul de câmpie cu 1045 Lei (830 suflete).

Turdașul român cu 835 Lei (652 suflete).

Sâmpietru de câmpie cu 1511'75 Lei (927 suflete).

Reghinul săsesc cu 2800 Lei (1280 suflete).

Abrud cu 2055 Lei (775 suflete).

Ludoșul mare cu 527'70 Lei (218 suflete).

Sibiul cu 3000 Lei (2358 suflete).

Turda veche cu 2410 Lei (1573 suflete).

Făgăraș cu 1742 Lei (1527 suflete).

☐ ☐ Foiața „Unirii”. ☐ ☐

Un nou cuvânt al Papei.

— Enciclica asupra aniversării tricentenare a sfântului Francisc de Sales. —

În noua sa enciclică „Rerum omnium”, sf. Părinte insistă înainte de toate asupra leacului multelor năcazuri ale vieții moderne, pe care-l putem găsi în pilda sfinților și cu deosebire în Acela care ne este dat pildă tuturor, în Isus Hristos.

Toată propovăduirea bisericii și întreg ministerul său sacru urmăresc un singur lucru: apropierea sufletelor de Dumnezeu și sfințirea lor prin mijlocirea harului dumnezeesc. Dar nimic nu poate sprijini în mai mare măsură această operă de regenerare a bisericii, decât pildele marilor ei sfinți, cari prin deprinderea tuturor virtuților creștine ne oferă în viața lor un indemn mai puternic decât orice cuvânt pentru îmbrățișarea cu dragoste a legii creștine.

După centenarele marilor sfinți Ignățiu de Loyola, Francisc Xaveriu, Filip Neri, Terezia și Izidor Agricola, a căror comemorare s'a făcut anul trecut în lumea întreagă cu atât folos sufletesc, prevedința divină ne-a hărăzit pentru acest an darul de-a putea comemora aniversarea tricentenară a mașterii pentru ceriu a unei alte stele luminoase de pe bolta vieții creștine, a sf. Francisc de Sales, episcopul de

Geneva, „un om de o sfințenie rară, care nu a strălucit numai însuși prin deprinderea virtuților celor mai alese, ci a ajuns chiar un doctor și învățător al sfințeniei”.

„Sf. Saleziu — așa urmează sf. Părinte — a fost dat bisericii de Dumnezeu pare-că anume ea prin pilda vieții și prin puterea doctrinei sale să combată o părere învechită a epocii sale și care mai stăruie și în zilele noastre, că adevărata sfințenie, așa cum o cere biserică, nu s'ar putea câștiga, ori cel puțin ar fi atât de greu de câștigat, încât aceasta datorință nu privește marea mulțime a credincioșilor, ci numai pe cei puțini cari sunt înzestrați cu un suflet mare și nobil; afară de aceea, sfințenia aceasta ar comporta atâtea greutăți și abnegații, încât n'ar putea să fie atinsă decât între zidurile mănăstirilor de bărbați și femei”.

Ocupându-se apoi de copilăria și tinerețea sf. Francisc, sf. Părinte insistă mai pe urmă cu deosebire asupra iubirii, care l-a caracterizat în întreaga sa viață de adevărat apostol al concepției creștine.

„La un an după hirotonire — spune sf. Părinte — se oferi de bună voie, împotriva dorinței tatălui său, să readucă la biserică pe rătăciții din Chablais, o provincie vastă și foarte greu accesibilă. Ea i-s'a învoit cu plăcere și el a evanghelizat acolo cu zel extraordinar, care nu cunoștea osteneală, și nu se înfrica de nimeni o primejdie, nici chiar de moarte. Or, mântuirea atâtor mii de suflete, nu este a se atribui

într'atât științei sale eminente și elocinței sale puternice, cât mai vărtos bunătății sale de inimă, cu care îndeplinea sacrul său ministeriu. Ii plăcea să spună mereu, că apostolii nu luptă decât prin paciință și nu triumfează decât prin moarte și de fapt este aproape de necrezut cu câtă conștiință a susținut cauza lui Hristos în această provincie. Pentru a le duce lumina credinței și mângâierile nădejzii creștine, nu s'a speriat de văile adânci și de trecătorile pline de primejdii; urmarea cu îndemnurile sale pe ceice nu voiau să-l asculte; respins cu asprime, el persevera; amenințat, el începea de nou; scos uneori din așternut, petrecea noaptea afară în frig și zăpadă; slujea sf. liturghie chiar și când nime nu voia să asiste; continua să vorbească chiar și când toți îl părăseau; totdeauna a păstrat deplina sa liniște sufletescă și o adevărată iubire pentru cei nerecunoscători, sfârșind prin a triumfa asupra încăpăținării celei mai tenace a contrariilor”.

Și pentru a se vedea, că această atitudine a sf. Saleziu nu i-a fost innăscută, ci un rezultat a unor mari eforturi sufletesti, sf. Părinte insistă mai pe larg asupra altor manifestări de mai târziu când între alte împrejurări, acelaș zel pentru cauza bisericii îl face energic și hotărât, impunându-și voința cu toată puterea, dar totuși fără cel mai mic semn de ură, ori dușmănie.

Sf. Părinte se ocupă apoi mai pe larg de scrierile minunate ale sf. Francisc de Sales,

Arcuș cu 400 Lei (151 suflète).

Ilyefalva cu 200 Lei (78 suflète).

Pentru orientare observăm ca numărul suflételor s'a luat din Șematismul de pe 1911 și astfel datele nu corespund azi decât aproximativ.

Tot aici încreștăm — pentru a îndemna și pe alții — și câteva contribuiri mai noue. Sunt următoarele: Academia de teologie (Blaj) Lei 960; Reuniunea femeilor române (Blaj) Lei 1200; pâr. Pompiliu Simonetti (Reșinar) Lei 50; Dr. Eugen Sâmpeteanu (Mediaș) Lei 100; pâr. Teofil Crișan (Hațeg) — colectă — Lei 857; și din protopopiatul Reghin — iarăși colectă — Lei 436

Cele multe înainte!

Revistă bisericească.

Vizitând de curând pe credincioșii noștri din Beba și Iancahida (Iugoslavia), pâr. Ioan Bodocan, protopopul Torontalului, a ținut în Beba misiuni populare, timp de o săptămână întreagă.

Pâr. I. Costin ridică în coloanele ziarului „Satu-mare” chestia alor 6 pa ohii din jurul Sătmăruului (Mintea Sătmăruului, Bereu, Cătreag, Livada, Peleş și Porumbesti) atașate vicariatului rutean din Bucovina, dar cari pentru majoritatea credincioșilor de origine română ar trebuie să aparțină episcopiei române din Gherla. Ca un motiv particular al dorinței de a se face această schimbare se amintește faptul, că preoții din aceste parohii continuă opera lor de maghiarizare a elementului românesc după rețeta practică pe timpul când aparțineau eparhiei maghiare de Hajdudorog — un lucru ce nu mai poate fi tolerat în zilele noastre.

Luni, în 5 Februarie, și-a prezentat la Vatican — cu ceremonialul obișnuit — credenționalele noul ministru plenipotențiar al Marii-Britanii, d. Theo Russel.

Dintre conferențele cari se urmează, săptămână de săptămână, la „Institutul pontificiu oriental” din Roma remarcăm următoarele:

Concelebrarea în riturile orientale (pâr. Placido de Meester O. S. B.); Rolul Apusenilor în opera de unire a bisericilor (Mgr. Andreiu de Szeptycki, arhiepiscop de Lemberg); Chestiunea riturilor sub pontificatul lui Clemente XI — 1700—21 — (Mgr. Enrico Benedetti) și monahismul bizantin (pâr. de Meester).

Afară de noua episcopie ortodoxă dela Bălți, un consiliu de ministri a decis să înființeze episcopii noue și la Cetatea-Alba și Constanța. Timișoara, fiind prea aproape de Caransebeș, nu va avea episcopie nouă, ci va ajunge probabil sediul episcopiei de Caransebeș.

Din ultima listă de colecte pentru informații din Rusia, publicată în numărul din 2 Februarie al ziarului „L'Osservatore Romano” reținem următoarele date mai însemnate: Reuniunea „That-nothing-be-lost” din Graymoor (Statele Unite) 20,775 Lire; dieceza de Vich (Spania) 25,851.50 Lire; dieceza de Aire (Franța) 15,033.70 Lire. Școala surorilor sf. Maur din Tokio (Japonia) 10,000 Lire; dieceza de Camagüey (Antile) 20,518 Lire; dieceza de Rockford (Statele Unite) 110,031 Lire; dieceza de Lead (Statele-unite) 14,705 Lire; dieceza de Piacenza — a treia ofertă — (Italia) 5,000 Lire; arhiepiscopie de Boston (Statele-Unite) 144,060 Lire și dieceza de Compostella (Spania) 12,570.74 Lire.

Din Neapol se anunță moartea mitropolitului de acolo, Card. Iosif Prisco, un apreciat teolog, care a scris o întreagă serie de lucrări filosofice și apologetice. Cardinal din 1896 (sub Leo al XIII-lea), pâr. Prisco moare la vârsta frumoasă de 87 ani.

Săptămâna politică.

Două din partidele mari de opoziție, partidul țărănist și partidul național, au ținut întruniri publice la „Dacia” (în București), prin cari s'a accentuat de nou și cu deosebită tărie, că vor lupta din toate puterile pentru a îm-

piedeca votarea Constituției liberale. Lupta pentru răsturnarea guvernului s'a declarat deci pe față și continuarea ei se așteaptă pentru timpul când Constituția va ajunge în plenul ședințelor publice.

— Un alt eveniment important al politicii interne este manifestul către țară adresat de o disidență liberală, în frunte cu fruntașul politic Toma Stelian. Prin această acțiune, care cere guvernului să reîntre în legalitate, pregătind noua Constituție după prevederile celei vechi, situația lui s'a agravat binisor. De aceea nu-i eschis, ca înainte de a se începe discuția ei plenară să se dea o mică vacanță, pentru a se mai încerca odată un acord cu opoziția întreagă.

— Cât de curând, neapărat înainte de Constituție, Corpurile legiuitoare vor trebui să se ocupe de noul buget, pentru că până la Aprilie abia mai este o lună. E vorba, ca noul proiect să fie numai pentru 9 luni (Aprilie—Decembrie 1923), așa că cu 1924 anul bugetar să nu mai înceapă în Aprilie, ci în Ianuarie. Pentru acest răstimp bugetul va prevedea la venituri și cheltuieli cifra de circa 12 miliarde Lei.

— Acțiunea franceză dela Ruhr continuă a fi tot mai energică. Pentru a se putea face mai bine controlul vamal s'au mai ocupat câteva orașe apropiate. Pe Lunia trecută s'a introdus blocusul întregii Germanii neocupate pentru produsele metalurgice și alte produse din ținutul Ruhr. Germania, la rândul ei, nu cedează, fiindcă după vorba canoelarului Cuno: „Chiar de ar ocupa Francezii întreaga Germania, ea pierde mai puțin, decât admitând condițiunile dlui Poincaré.”

— Tot așa de plină de primejdii este și chestia orientală. Kemal Pașa s'a îmbrăcat de nou în zale și fier, adunându-și oștirea. Dușmanul principal nu mai este însă Grecia, ci Anglia și astfel înainte de a începe noul măcel, Turcii se vor mai gândi probabil, dacă e bine s'o facă.

— La Memel, în schimb, s'a produs o discordare. Guvernul din Kowno a răspuns satisfăcător, insurgenții s'au retras, constituindu-se acolo în guvern provizor. Astfel se dă ca a-

între cari cele mai răspândite sunt Filoteia și Tractatul despre iubirea lui Dumnezeu. Privitor la cea dintâiu spune între altele, că autorul „deosebeste adevărata pietate de aceea severitate, a cărei practică în deprinderea virtuților slăbește suflètele, îngrozindu-le, fără ca totuși să desbrace aceasta pietate de rigoarea necesară disciplinei creștine. Ținta sa este cu deosebire să arate, că sfințenia se poate împăca foarte bine cu toate îndatoririle și toate condițiile vieții și că și în mijlocul lumii, omul poate să-și asigure foarte bine mântuirea numai să nu se lase acaparat de așanumitul spirit lumesc. În școala acestui dascăl putem învăța a face tot ce face lumea, fără a păcătui și în aceeași vreme a face, cu sfințenie și cu gândul de-a plăcea lui Dumnezeu, și lucruri pe cari alții nu le fac”. Iar despre cealaltă scriere mai cunoscută a lui, sf. Părinte spune, că autorul „ne-a dat într'ansa un fel de istorie a dragostei divine, el ne povestește în ea începutul, progresul și motivele pentru cari această dragoste arde ori se stinge în inimile oamenilor; ne spune apoi cum trebuie să ne deprindem și să progresăm într'ansa”.

Se mai remarcă apoi și Scrisorile lui, între cari cu deosebire cele adresate către „Surorile vizitandine”, ordul de călugărițe, întemeiat de Saleziu, care reoglindește pe de-a-tregul concepția de sfințenie a acestui mare dascăl al bisericii.

Iată ce spune în legătură sf. Părinte despre acest ord călugăresc:

„El nu are nici veghieri îndelungate, nici psalmodii prelungite, nici penitențe ori ispășiri grele, ci singur ascultarea de regulele blânde și potolite, pe cari și călugărițele mai puțin înzestrate le pot îndeplini fără nici o greutate. Dar aceste acțiuni ușoare și plăcute sunt menite să aprindă focul dragostei și astfel călugărițele, cari se pot mândri cu un astfel de fondator, ajung în definitiv la ascultarea cea mai umilă și, deprinzând virtuți solide dar nu arătoase, ele mor cu incetul pentru sine spre a trăi în Dumnezeu”.

Și de Controversele sf. Francisc cu ereției se mai ocupă sf. Părinte, spunând că în aceste scrieri polemice ale lui „omul admiră bogăția învățaturii și istețimea cu care își grupează argumentele ca într'o luptă de atac contra inamicului, menite a desvâli neadevărurile și înșelăciunile. Chiar și ironia și jocurile de cuvinte servesc minunat acest scop. Și chiar dacă cuvintele par uneori vehemente, puterea dragostei stăpânește peste tot moderând totdeauna discuția. În aceste polemici încă se resimte de altfel cât de bine spiritul predominant din scrierile lui menite a promova pietatea”.

Pentru toate aceste motive, sf. Părinte dorește ca aniversarea acestui mare sfânt al bisericii să fie sărbătorită în toate părțile. El demândă deci episcopilor de-a publica și a comenta aceasta enciclică. „Este dorința noastră fierbinte, spune Papa, să îndemnați pe

credincioșii voștri la practicarea sfințeniei proprii stării lor, fiindcă, se știe, sunt foarte mulți cari nici când nu se gândesc la viața de vece, ori își neglija total grija de suflet... Arătați credincioșilor, Venerabili Frați, cu pilda sf. Francisc de Sales, că sfințenia nu este un dar care se dă numai rar cătorva, dar care se refuză mulțimei, ci se împarte tuturor, fiind o datorință obștească. Spuneți-le, că chiar dacă câștigarea virtuții cere anumită osteneală — osteneală răsplătită din greu prin bucuria inimii și mângâierile-i bogate —, cu ajutorul harului divin, care nu se refuză nimănui, ea este posibilă tuturor. Îndemnați-i cu deosebire la imitarea blândeței acestui sfânt, fiindcă aceasta virtute care reproduce și exprimă atât de desăvârșit una din calitățile principale ale Mântuitorului și a cărei putere de atracție este atât de mare, va fi un puternic factor întru compunerea pașnică a stărilor publice și private atât de desolate...”

„În scopul acesta va fi de foarte mare folos să răspândiți prin o propagandă cât mai largă cărțile și scrierile lui pomenite mai sus. Ele... vor trezi în suflètele credincioșilor dragostea unei pietăți adevărate și solide; dragoste pe cari preoții vor putea-o cultiva foarte ușor, asimilând doctrina acestui sfânt și imitând elocința lui suavă”.

Dar sf. Părinte dorește ca această solemnă aniversară să aducă folos cu deosebire acolora cari prin serisul lor, din jurnale și alte publi-

proape sigur, că conferența ambasadurilor va trece suveranitatea Memelului asupra Lituaniei.

— Camera italiană a aprobat *tratatul de Santa Margherita* și astfel relațiunile italo-iugoslave intră într-o perioadă normală.

Știri mărunte.

Personale. Terminându-se aproape în toate secțiile discuțiile referitoare la proiectul de Constituție, *păr. mitropolit VASILE* a plecat *foia trecută la București pentru a putea participa la desbaterea lui din planul Senatului.*

— P. V. Ordinariat de Lugoj a numit pe *păr. Romul Raca* de paroh la Grădiște și protopop al aceluiaș district, pe *păr. Octavian Aldea* de adm. par. la Târnova, iar pe *păr. Ioan Pop* de adm. parohial la Paroșeni.

— P. V. Ordinariat arhidiecezan a numit pe *păr. Ieronim Nobili* de adm. păr. la Coroiu.

Concurs. P. V. Ordinariat de Gherla publică, cu termenul de 15 Martie, concurs la parohia *Bidiu* (prot. Buza) și la posturile de catihet dela școala medie din *Vișeu de jos* și dela școlile primare din *Satu-mare*.

Obiecturi nouă. Numărul din 1 Februarie al „Sionului Românesc” din Lugoj anunță, că foaia de acolo „Gazeta Lugojului”, cea cu seria de articole-răspuns la interviul cunoscut al *păr. episcop Alexandru Nicolescu*, în cari s'au scris câte verzi-uscate la adresa papismului și a bisericii noastre, a refuzat să publice un răspuns ce i-s'a trimis din partea *păr. canonic Dr. Nic. Brânzeu*, pe motiv, că direcția foii nu admite „polemică de idei personale”. — Că numita direcție ce înțelege sub „idei personale”, nu știm, dar că această procedură, probabil foarte personală a celor domni, este absolut incalificabilă, o știe lumea întregă. Se repetă deci cazul *păr. Dr. C. Pavel* cu „Viitorul”, așa că „unificarea” în această direcție este desăvârșită. Regionalismul dispare...

Locale. Măine, Dumineca lăsatului de brânză, va predica în catedrală *păr. Dr. Ioan Sâmpalean*, prof. al Academiei de teologie.

— *Serbareți patronilor școlilor noastre* (Trei-ierarhi) s'a ținut și anul acesta cu solemnitatea obișnuită. La matineul școlar s'a citit o disertație asupra importanței culturale a acestor școli

cații, „explică, propagă și apără doctrina creștină”. Vigoarea înfrățită cu moderațiune și caritate trebuie să le fie și lor idealul. După pilda acestui mare dascăl trebuie și ei să-și însușească și rețină după puteri această doctrină, să nu vatăme nicicând adevărul și pentru grija de-a nu vătăma pe contrari să nu atenueze și să nu disimuleze nimic din cele ce sunt ale legii; să grijească de forma și frumuseța stilului... pentruca adevărul să încante pe cetitori și dacă trebuie să polenizeze să știe combate neadevărul și să se știe împotrivi răutății, dar totdeauna așa, încât intențiunea lor curată și sentimentul lor de dragoste să se resimță în toate.

Drept aceea sf. Părinte al Romei, folosind acest prilej, confirmă și declară pe sf. *Francisc de Sales de patron al scriitorilor catolici.*

Enciclica mai ia apoi măsurile convenite, pentruca aniversarea acestui sfânt într-adevăr să fie o serbătoare pentru întreaga lumea catolică; enunță condițiile sub cari se poate dobândi indulgență pleneră și îndemnând pe credincioși să ceară, prin mijlocirea lui, dela Dzeu convertirea cât mai neîntârziată a celor cari s'au înstrăinat de biserica Domnului, încheie cu obișnuită binecuvântare apostolică.

(Gh. Mărcuțiu cl. VIII), s'a declamat în toate limbile cari se propun la liceu (română, latină, franceză, greacă și germană) și s'au dat puncte de cor și orhestră. A asistat și *păr. mitropolit Vasile*, îndemnând pe elevi la imitarea virtuților celor trei ierarhi-patroni. Sara a fost obișnuitul „bal al studenților”, al cărui venit de aproape 4 mii Lei a trecut la „Fondul bolnavilor”.

— La *șezătoarea literară-artistică a soc. meserieșilor* din Dumineca trecută a vorbit *Mgr. Ștefan Roșianu*, profesor al Academiei de teologie, câștigând inimile tuturor cu îndemnurile sale adevărat părintești și deosebit de bine venite în zilele noastre. Peste tot șezătorile acestea se desvoltă frumos, interesând un număr tot mai mare de membrii ai societății.

Asociațiunea dela Sibiu caută pentru reorganizarea despărțămintelor și agenturilor inactive și pentru desfacerea lozurilor loteriei sale un conferențiar-propagandist priceput și destoinic. Ii asigură aproape 2500 Lei la lună, diurne de câte 50 Lei și bilet permanent pe Căile ferate. Cererile însoțite cu certificatele obișnuite sunt a se trimite până la 1 Martie c. comitetului central din Sibiu (str. Șaguna 8).

Improprietățile la orașe. Ministerul de interne a dat instrucțiuni tuturor comunelor urbane din toată țara, relative la distribuirea loturilor de casă la invalizi, văduve cu orfani de război, funcționari și demobilizați. Instrucțiunile prevăd, că și funcționarele urmează să fie improprietărite, intrând în categoria respectivă. Funcționarii și militarii, cari și-au schimbat ultima funcțiune sau garnizonă, vor avea dreptul să ceară loturi de casă în comunele unde aveau reședința la 14 Aprilie 1916, sau în comuna unde se găsește acum, cu obligațiunea însă să aducă certificate, că nu au imobile nici în comuna unde erau la 1916, nici în comuna unde au acum ocupațiunea. Alegeri de alte comune nu sunt admise. Acei cari au imobile dotale pot cere a fi improprietăriți, legea neexcluzându-i de la acest drept. Loturile nu se pot înstrăina și nici ipoteca timp de 8 ani. Cererile vor fi depuse primăriilor cel mai târziu până la 1 Martie.

A murit Wilhelm Röntgen, descoperitorul razelor x (numite după el și „raze Röntgen”) și unul din cei mai mari binefăcători ai omenimei. S'a stins în vrâstă de 78 ani, la München (Bavaria), în Institutul de fizică al căruia a muncit dela 1899. Înainte fusese profesor de universitate la mai multe universități germane, cari se întreceau a-i face invitări la cadrele lor.

† **Păr. Gheorghe Todoran**, paroh în Paroșeni (eparhia Lugojului), s'a stins la 28 Dec. 1922 în anul 49 al vieții și 23 al preoției sale. — Odihnească în pace!

† **Păr. Ioan Dorog**, protopopul din Sat-Șugatag (eparhia Gherlei), și unul din cei mai vrednici preoți ai Maramurășului, s'a stins la 3 Februarie c. în vrâstă de 73 ani. „Gazeta Maramurășana” a adus din prilejul morții sale elogii deosebit de călduroase acestui fost vicepreședinte al Asociațiunii de acolo, care și pe vremea stăpânirii maghiare a avut tăria de a sta neclintit în jurul steagului luptelor noastre naționale. — Fie-i partea cu dreptii!

† **Păr. Teodor Sasu**, parohul nostru din Fărău (arhidieceză), s'a stins la 13 Februarie c. în anul 68 al vieții și 46 al preoției sale cinstite. — Odihnească în pace!

Telefonul „Unirii”.

M. Sibiu. Redactorul nostru vă roagă, să mai a trageți odată atențiunea domnilor dela numitul organ că după ce odată au declarat organul nostru „lipsit de orice greutate” pe motiv că am declinat dela noi orice caracter de oficialitate, să nu se mai ocupe pe coloanele întregi de scrisul nostru smerit și nepretențios. Leo nor captat musca! Nu de alta, vedeți, ci pentru motivul, că continuând, cum au început, ne-am putea închipui, că totuși însemnăm ceva și fără a purta eticheta oficialității și atunci, te pomenești, că ne vine pofta s'o luăm și noi mai cu toptanul.

B. Cluj. Că „Infrățirea” Dv. pentruce nu ne crede „Cuvântul necesar”, tinăud să ne scoată cu orice preț ziar oficios al bisericii noastre, este ușor de înțeles. O face întâiu, pentrucă nu se poate, se vede, răbda, să nu caute pretutindeni și mercu alte rosturi decât cele mânturite pe față. Știți, vorba ceea: „Wie der Scheim ist so denkt er!” Motivul principal este însă pândalnicia de politică. Atitudinea noastră nu prea le convine și fiindcă își dau seama, că o schimbare în această atitudine nu prea pot nădăjdui decât poate prin terorizarea oficialității, evident ca independența acestui organ le strică socoțile. Vrea, nu vrea, „Unirea” deci musai, trebuie să fie organ oficios. — Ei bine, cu astfel de oameni nu se poate discuta. Dar, ca să nu se spună, că nu „invățăm pe cei nepricepuți”, vă rugăm să le mai dați o dovadă. Este faptul, că ne-am putut păstra atitudinea bine cunoscută, cu toate încercările de-a ni-se impune pe calea oficialității alte convingeri. Acest fapt, care le cauzează, se vede, multe nopți nedormite, și pe care nu vor putea deci să-l nege, este mai grăitor decât orice cuvânt. Și dacă totuși nu vor voi (!) să înțeleagă, va fi deplin în murit pentru toți, că „stat pro ratione voluntas”.

Dr. B. Lugoj. Foaia s'a trimis regulat pe adresa dorită. Alta este deci pricina, că nu s'a primit. „Sionul” Dv. pare a nu fi chiar bine văzut pe acolo și atunci, vedeți, se mai amestecă și alte spirite. — Puneți mâna pe ele!

C. Spring. Dela Dv. am primit pe anul trecut numai suma de 50 Lei trimisă la începutul anului. Dacă congruă nu s'a făcut nici o reținerere.

T. Stărciu. S'au luat măsurile cerute.

Anunț de licitare.

Doritorii de a lua în întreprinderea **facerea iconostasului și pictatul bisericii gr.-cat. din Ibănești**, protopopiatul Reghin, sunt rugați a se prezenta la **licitarea** ce se va ținea la 18 Februar 1923, ora 2 p. m. în școala gr. cat. din Ibănești.

Deslușiri amănunțite se dau la oficiul parohial gr.-cat. din Ibănești.

Ibănești, la 24 Ianuarie 1923.

Dumitru Mateiu Leon Târnavean
curator primar. adm. paroh. int.
(45) 3—3

Stropitoare de vîi și părți constructivoare de metoda

„Austriac și Wermoral”.

se găsesc la

FRAȚII PAULINI

Fabrică de articole de aramă în AIUD.

Se primește: Inzestrarea, aranjarea și repararea fabricelor de spirt și de chimicale.

Fabricăm Cazane de fier rachi

căldări de spălat, văpsit

□ și de tăbăcărie □

În condițiunile cele mai favorabile.

(16) 23—52

„Unirea”

nu-i iertat să lipsească de pe masa nimănui.

Abonamente se pot face oricând!

SECRETUL FRUMUSEȚEI

Dacă doriți să fiți tânără, frumoasă și admirată întrebuințați numai **CREMA PUDRA, SAPUNUL ADELINA**, iar pe soanele cari nu pot suferi cremele, să întrebuințeze **FAINA DE MIGDALE VOREL** cunoscutul preparat de toaletă. — Le găsiți la drog, farm. și magazine de galanterie. Contra mandat postal de Lei 57 se trimite întreg asortimentul. — Dep. **FARMACIA VOREL PIATRA-N.**

(36) 4—13.